

Utjecaj rata na kvantitativne i kvalitativne promjene u mortalitetu uzrokovanom uzimanjem droga u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Hrvatska

Ivana Marasović Šušnjara, Marija Definis Gojanović, Davor Vodopija, Vesna Čapkun, Ankica Smoljanović

Cilj Odrediti mortalitet zbog prekomjernog uzimanja droga i obilježja takvih smrti u ratnom (1991.-1995.), predratnom (1986.-1990.), i poslijeratnom razdoblju (1996.-2000.) u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Postupci Retrospektivno smo pretražili baze podataka Zavoda za forenzičku medicinu Kliničke bolnice Split, nacionalnog registra smrtnih listova, arhiva Policijske Uprave Splitsko-Dalmatinske, i Registra liječenih ovisnika o drogama hrvatskog Zavoda za javno ~~Registrar~~ zdravstvo za razdoblje od 1986. do 2000. prema kodovima IX i X o trovanju drogom Međunarodne klasifikacije bolesti. Indikatori su statistički analizirani.

Rezultati Ukupno je registrirano 146 smrti uzrokovanih uzimanjem droge, a 136 (93%) pokojnika bili su muškarci. Medijan dobi svih slučajeva bio je 27 godina (interkvartilni raspon, 8). Većina njih bili su samci (70,6%), nezaposleni (44,6%), i sa završenom srednjom školom (69,2%). U ratnom razdoblju, bilo je 4,8 puta više smrti nego u predratnom razdoblju ($P=0,014$), a u poslijeratnom razdoblju bilo je 5,2 puta više smrti nego u predratnom razdoblju ($P=0,008$). Najčešće mjesto na kojem je nastupila smrt bio je dom pokojnika. Toksikološka analiza pokazala je da je 59 (61%) smrti bilo povezano s uzimanjem heroina, u 62 slučajeva dokazano je i uzimanje alkohola (42.5%), a u više od pola slučajeva potvrđeno je uzimanje više tvari. U 133 (91,1%) slučajeva, smrti su klasificirane kao nenamjerne, dok su u 13 (8,9%) slučajeva klasificirane kao samoubojstva.

Zaključak Rat je, zajedno s ostalim čimbenicima, pridonio nepovoljnim ishodima vezanim uz upotrebu droga u Splitsko-dalmatinskoj županiji, uključujući porast stope mortaliteta uzrokovanog uzimanjem droge.